

Slutrapport från SIK projektet inom Integrationsfonden 2009-00432

SIK-projektet SLUTRAPPORT 2010-2011

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	4
1. PROJEKTIDÉN – PROJEKTETS HUVUDSAKLIGA SYFTE OCH INRIKTNING	4
Projektets övergripande syfte och mål	5
2. PROJEKTUPPLÄGG	6
Nätverksmöten.....	6
Processtöd	7
Kunskapsspridning.....	8
Dokumentation	8
3. PROJEKTETS GENOMFÖRANDE	9
4. RESULTAT OCH ERFARENHETER	10
5. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG.....	13
Lärdomar och framtida slutsatser/kunskaper.....	13

Projektnamn: Samverkan, Integration och Kunskap (SIK)
Projektanordnare: Linköpings universitet, Institutionen för Samhälls- och välfärdsstudier, ISV.
Projektperiod: 20100801-20110831
Total projektkostnad: 1 134 623 mkr
Medfinansiärer: Linköpings universitet, Institutionen för Samhälls- och välfärdsstudier
Projektpartners: Saknas.

För mer information: Helene Elvstrand, projektledare SIK-projektet
Telefon/fax 011-363355
E-post: helene.elvstrand@liu.se
Projektets hemsida <http://www.isv.liu.se/sik?l=sv>

Rapportförfattare: Helene Elvstrand & Magnus Jansson
Telefon 011: 36 33 55
E-post helene.elvstrand@liu.se magnus.jansson@liu.se

Övriga rapporter eller annat material från projektet

- * Bibliografi kring forskning om integration
- * Rapport *Interkulturell dialog*
- * Arbetspaper *Analys av slutredovisningar*

SAMMANFATTNING

Projektet *Samverkan, Integration och Kunskap* (SIK), är ett av Integrationsfonden finansierat projekt med syfte att verka för att etablera samarbetsarenor mellan integrationsprojekt som erhållit projektstöd från Integrationsfonden. Förutom detta syftar projektet till kunskapsspridning kring Integrationsfrågor och erbjuda deltagande projekt processtöd vetenskaplig kunskap. Under projektåret har SIK besökt alla projekt som under året haft medel från fonden. Vid besöken har genomförts intervjuer och vissa fall observationer av projektaktiviteter. En del projekt har SIK haft återupprepande kontakter med och erbjudit och genomfört processtöd i olika former. Några projekt har SIK även gjort fördjupade analyser kring deras verksamheter och genomfört intervjuer med projektens målgrupper.

Det empiriska material som genererats i projektet har analyserats och använts i de rapporter som producerats av SIK. Rapporterna finns tillgängliga på SIK:s hemsida och innehållet av dem har spridits exempelvis på Integrationsfondens årliga Event i Jönköping 2011. Vidare har resultatet kommunicerats på projektträffar som anordnats av SIK.

1. PROJEKTIDÉN – PROJEKTETS HUVUDSAKLIGA SYFTE OCH INRIKTNING

Inom Linköpings universitet finns ett stort intresse för frågor kring etnicitet och mångfald. Det finns flera forskningsmiljöer som har väl utvecklad forskning som är relevant kring detta område (exempelvis forskningsinstitutet REMESO). Mot bakgrund av detta så föddes idén kring att kunna sprida kunskap från olika former av integrationsarbeten. Vid kontakt med ESF/ Integrationsfonden så fanns även här ett behov av ett projekt med inriktning på just spridning av kunskap och att etablera samverkan mellan de integrationsprojekt som finansierades av fonden. Fondens erfarenhet visade att de projekt som beviljades medel hade lite samröre med varandra och kunde därför inte heller utbyta erfarenheter med varandra. En annan brist var att det inte fanns någon systematik för att ta tillvara projektens erfarenheter och i förlängningen erhålla kunskap kring vilka metoder och tekniker som kan bidra med till ett hållbart integrationsarbete. Sammanfattningsvis fanns alltså ett ömsesidigt intresse både från Linköpings universitet och från Integrationsfonden av SIK: s projektidé.

Projektets huvudsakliga idé centrerades till aktiviteterna; Samverkan kring Integration och Kunskap kring Integration. Projektgruppens medarbetare skulle med sin vetenskapliga och pedagogiska kompetens arbeta med att hitta bryggor mellan teori och praktik. Detta skulle ske genom att;

- Länka praktiska projekterfarenheterna till relevant forskning för att kunna bidra till mer hållbara och effektiva integrationsprojekt.
- Erbjuda processtöd till befintliga projekt kring hur projektet kan utvecklas men och också dokumenteras och följas upp på ett strukturerat sätt.
- Tillsammans med projekten etablera samarbetsarenor för att öka kunskapsspridningen mellan projekt.

Projektets övergripande syfte och mål

Det övergripande syftet med projektet är dels att främja integration av tredjelandsmedborgare, dels att skapa en grund för strategiskt påverkansarbete och framtida integrationsarbete i projektform.

Det operativa syftet med projektet är att kartlägga, tematisera och öka kunskapsutbytet mellan de projekt som beviljats medel från Integrationsfonden samt att göra dessa tillgängliga för såväl pågående projekt som framtida integrationsarbete. Projektet riktar in sig på följande områden:

- Samla och systematisera erfarenheter gjorda inom ramen för pågående integrationsprojekt. Åtgärd: analys kring olika teman som vi funnit i vår tematisering som exempelvis hälsa och integration, publicering av rapporter och spridning av resultat för att kunna dra slutsatser om erfarenheter av integrationsprojekt.
- Bygga former för samverkan och kunskapsutbyte mellan projekt särskilt genom att upprätta clusterrelationer mellan projekt med liknande målgrupper och/eller arbetsformer. Åtgärd: anordnande av referensgruppsmöten, clusterseminarier.
- Erbjud integrationsfondens projekt stöd utifrån ett processinriktat arbetssätt. Åtgärd: dialog med projekten kring deras projekts olika faser. Exempelvis bistå med handledning kring hur projektmål kan utformas för att senare kunna mätas.
- Erbjud kanaler till vetenskaplig forskning om integration. Åtgärd: dialog med projekten, ställa SIK:s vetenskapliga kompetens till förfogande, upprättande av relevant bibliografi.

Den målbeskrivning som SIK-projektet hade i sin ansökan har hela tiden varit i centrum för projektarbetsgruppen. Målen är:

- Upprätta en relevant bibliografi.
- Etablera samverkan mellan integrationsfondens olika projekt, vilket kan bidra till kunskapsöverföring mellan projekten.
- Genom ett ökat kunskapsutbyte mellan projekten öka deltagarnas integrationsmöjligheter samt öka deltagarnas makt över integrationsprocessen.
- Genom att ge ett processinriktat stöd till de enskilda projekten öka deras förutsättningar att bedriva projekt som bidrar till ökad integration.
- Skapa förutsättningar för strategisk påverkan genom att clustra projekt efter målgrupper och arbetsmetoder och öka samverkan mellan projekten.
- Bidra till nya metoder i arbetet för integration.
- Skapa en kunskapsbas till nytta för framtida integrationsarbete samt strategiska överväganden kring ett sådant.

2. PROJEKTUPPLÄGG

SIK projektet är ett ovanligt projekt, i relation till andra projekt som erhållit medel från Integrationsfonden. Ovanligheten ligger i att SIK projektet har som syfte att både på ett *direkt* och *indirekt sätt* arbeta för att förbättra integrationsarbetet. Genom att etablera samverkansytor mellan integrationsprojekt, erbjuda vetenskaplig och beprövad kunskap vill projektet bidra till att förbättra integrationsarbetet. SIK har alla projekt som beviljats medel från Integrationsfonden som indirekt målgrupp. Genom att ge stöd och vetenskaplig förankring till de pågående projekten kan arbetet för integration förbättras.

Arbetsformer för SIK projektet

SIK projektet har arbetat med några huvudsakliga arbetsuppgifter vilka innefattar; hitta samarbetsarenor mellan projekten, systematisera kunskap, processtöd och spridning.

Hitta samarbetsarenor mellan projekten

Ett övergripande mål för SIK projektet har varit att skapa samarbetsarenor för de projekt som erhållit medel från Integrationsfonden. För att möjliggöra skapandet av dessa arenor har arbetet fokuserats på att inventera de olika projekten genom clustring och att erbjuda projekten varierade former för utbyte och kunskapsinhämtning.

Clustring

I ansökan till Integrationsfonden var en viktig arbetsmetod att göra en inledande clustring av pågående Integrationsfondsprojekt för att hitta befintliga samarbetsytor mellan projekten. När vi i augusti 2010 skulle starta clustringsarbetet upptäckte vi att antalet pågående projekt var mycket färre än vad vi hade en initial tanke om (nio istället för ett trettiotal). Istället för en clustring gjorde vi därför en analys och genomläsning av de pågående projekten. Vi försökte hitta likheter och skillnader mellan projekten utifrån olika variabler som; sökt åtgärd, geografisk hemvist, metod för integrationsarbetet och målgrupp för projekten. I samband med denna inledande analys gjorde vi också en genomgång av avslutade projekt för att skapa oss en bild och förståelse för de projekt som Integrationsfonden tidigare beviljat medel till.

Nätverksmöten

En metod för att skapa ett nätverk mellan Integrationsfondens olika projekt har varit Nätverksmöten. SIK-projektet har under sin projektperiod erbjudit olika nätverksträffar för att verka för kunskapsspridning mellan projekten. Träffarna har innefattat både frågor relaterade till projektledning men också kunskap utifrån ett specifikt tema.

- **Projektledarträff december 2010 ESF Stockholm**

Till denna första nätverksträff inbjöds samtliga projektledare från Integrationsfondens pågående projekt. Dagen handlade om att synliggöra varandras projekt och dela erfarenheter kring projektledning av Integrationsfondsprojekt.

- **Tema träff kring Projekt som har ungdomar som målgrupp mars 2011 i Uddevalla**

- **Workshop kring Empowerment maj 2011, TIA dagarna i Norrköping**

- **Projektledarträff 29-30 augusti 2011 i Norrköping. Tema Empowerment och Visualisering**

Systematisera kunskap

En annan viktig uppgift för SIK projektet har varit att systematisera kunskap kring Integrationsarbete och ge stöd till projekten kring forskning och tidigare kunskap relaterat till olika frågor i relation till Integration. Detta arbete har skett på individuell projektnivå i arbetet med processtöd. Det har även skett på nätverksträffar då inslag varit föreläsningar av olika slag som exempelvis Empowerment.

Ett annat led i att systematisera kunskap har varit den datainsamling som SIK projektet genomfört. Datainsamlingen har varit kvalitativ och bestått av intervjuer och observationer. Alla pågående projekt (2010) har besökts av SIK. I vissa fall har fördjupade analyser skett med återkommande besök. Projektledare/projektmedarbetare har intervjuats och vid ett antal projekt har även projektaktiviteter observerats och intervjuer genomförts med tredjelandsmedborgare.

Processtöd

En målsättning för SIK:s arbete har varit att ha kontakt med/besöka alla pågående projekt och erbjuda processtöd i arbetet. Projektgruppen arbetade gemensamt fram en prioriteringsordning vilka projekt som skulle besökas, dvs. vilka projekt vi såg som primära respektive sekundära. Utifrån vår prioriteringsordning bedömde vi att de projekt som hade universitet som huvudägare hade mindre behov av processtöd.

I arbetet med processtöd har vi utgått från ett aktörsperspektiv, vilket gör att vi sett varje enskilt projekt som "experter på sin egen verksamhet" men att vi genom en dialog kan bidra till att utveckla projektens verksamhet. Dialogen har inneburit att genom frågor komma framåt i projektarbetet. En annan arbetsmetod i processtödet har varit att observera projektaktiviteter för att sedan i nästa steg prata med projektets företrädare om vad vi sett under observationerna.

Att erbjuda vetenskaplig förankring

Vi såg redan tidigt i projektet att det var viktigt att förhålla oss till hur praktik och teori kan fungera tillsammans. Det innebar exempelvis att vi vid projektbesök inte ställde upp olika former av teoribyggen för projekten, utan att vi i första hand tog oss tid att lyssna på projektens egna erfarenheter. På ett sätt blev vårt induktiva förhållningssätt, att inte låta våra förkunskaper styra vad som är projekterfarenheter utan låta kunskaperna komma i mötet med projektledning, målgrupp och verksamhet. Detta blev även avgörande för hur vi som arbetsgrupp kom att se på nätverksträffarnas utformning. Här blev det viktigt att sammanfläta teori och praktik, exempelvis föreläsningar i korrelation med projektens praktiska problem.

Kunskapsspridning

Erfarenhetsbaserade kunskaper har beskrivits ovan och har skett både utifrån nätverksträffar men även genom direkta möten med projekten. Utöver att sprida SIK-projektets kunskaper eller projektgenererade erfarenheter så har SIK även tagit in annan extern kompetens. Här har SIK vid två tillfällen bland annat kunnat sprida kunskaper kring begrepp så som Empowerment och ledarskap. Vid det ena nätverkstillfället så tog SIK-projektet in Magnus Dahlstedt docent vid Linköpings universitet och vid det andra tillfället i Uddevalla så föreläste och processtödde Mickel Knight kring ämnen ledarskap. Varje inbjudet projekt fick möjlighet till eget samtal med Knight kring eget projektrelaterat problem.

Dokumentation

SIK projektets arbete har löpande dokumenterats dels vår egen arbetsprocess dels det insamlade datamaterialet i form av intervjuer, observation och projekttexter så som foldrar och information om projekten. Varje projekt fick sin egen projektpärm där insamlat material fanns att tillgå. Till detta kom vi även att samla in vad som på internet fanns att läsas kring varje projekt. Detta praktiska tillvägagångssätt blev till nytta då projekt kom att avslutas. Tanken var att allt material som samlats kunde ses som kunskapsbank kring enskilt projekt. Till detta tillkommer även projektens slutredovisning och inspelat material som transkriberats.

En tidsaxel skapades för att göra dokumentationen överskådlig. Här skrevs bland annat in resor, möten, vissa större kontakter, när de beviljade projekten sändes över till SIK-projektet, Större utskick exempelvis inbjudan till projektträffar mm. All löpande dokumentation finns tillgänglig och har varit tillgänglig för utvärdering. En person har tagits in i slutet av projektperioden för att på det sättet följa en del av processen. Arbetsgruppens synsätt på dokumentation har under hela tiden vilat i att även använda dokumentationen som verktyg för att utveckla projektet. Därför har inte heller dokumentation blivit ett föremål som varit begravt i en pärm. Utvärderingen har därför kunnat följa projektprocessen genom att även följa hur projektmedarbetarna som verktyg använd dokumentationen.

3. PROJEKTETS GENOMFÖRANDE

Genomförandeprocessen i projektet kan ses bestå av några huvudsakliga faser; orientering inläsning av området, möte med enskilda projekt, etablera samarbetsarenor mellan projekt samt att sprida kunskap som erhållits i möten med projekten och dess deltagare.

SIK projektet är i sitt upplägg mycket beroende av information ifrån ESF kontoret angående projektansökningar och kontaktuppgifter för att kunna ta kontakt med projekt. Under den inledande projektperioden 2010 var materialet från ESF försenat på grund av deras stora arbetsbelastning. SIK valde då att arbeta mindre tid än beräknat för att spara arbetstid till meningsfulla arbetsuppgifter. Detta gjorde att projektet blev något försenat utifrån sin tidsplan. Under projekttidens gång etablerades också mer regelbunden kontakt med ESF genom att projektledaren regelbundet åkte till ESF kontoret för möten. Detta underlättade det fortsatta arbetet och gjorde också att SIK kunde lättare orientera sig vad som var på gång.

Projektdeltagarna i SIK projektet har alla arbetat i projekt i olika former. Trots detta underskattade vi den okunskap vi hade kring EU fonder och specifikt Integrationsfonden. Betydande tid har lagts på att försöka förstå och lära sig exempelvis regelverk och utlysningförfarande i fonden. Detta har varit en förutsättning för att bistå projekten med processtöd. Även om SIK i vissa frågor självklart lämnat över en del frågor till Integrationsfondens handläggare har det ändå varit viktigt att i möte med projekten ha en god kunskap.

Två viktiga framgångsfaktorer i SIK projektet vill vi beteckna vara möten och individualisering. Vi ser att vi fick fart i projektet då vi under senare delen av 2010 började besöka Integrationsfundsprojekten i deras verksamhet. I dessa möten kunde vi genom intervju lyssna på de farhågor, förhoppningar och svårigheter som projekten stod inför i sitt dagliga projektarbete. I detta sammanhang bedömer vi att SIK projektets "litenhet" på vissa sätt varit en styrka. Eftersom vi inte själva har en stor uppbyggd organisation och arbetar inte heller gentemot en stor mängd projekt så har vi individuellt projektanpassat våra aktiviteter riktade till de olika projekten. Förutom möten med de individuella projekten som vi ser som viktiga har även mötena mellan projekten varit betydelsefulla. De nätverksträffar vi arrangerat har syftat till att både ge kunskap kring något specifikt område och vara en samverkansarena.

SIK projektet hade i ansökningsförfarandet ingen konkret grupp med individer som representerade tredjelandsmedborgare. Dock var vi som forskare inlästa på den problematik som finns beskriven kring integreringsprocesser i det svenska samhället. Hela SIK projektets ansats utgår dessutom ifrån att förbättra Integrationen för tredjelandsmedborgare genom att vi samlar in och systematiserar kunskap kring integration och dess processer och bistår Integrationsprojekt med den kunskapen.

Ett viktigt fokus i SIK projektets datainsamlande har varit att genom intervjuer och samtal få tredjelandsmedborgares erfarenheter. Vi har dessutom en lokal referensgrupp bestå av tredjelandsmedborgare (SFI elever) som vi har diskuterat integration med.

SIK projektet har under projektperioden inte haft något formaliserat partnerskap, vilket vi ser som en brist och beror framförallt på tidsnöd vid ansökningsförfarandet. SIK har dock använt hela Linköpings universitet som en resurs för sitt arbete. Under projektperioden verkade TIA projektet (Temagrupp inom Socialfonden), vilka vi hade samarbete med på olika sätt likaså Remesos forskningsinstitut.

En väsentlig del av SIK arbete är att kommunicera och nå ut med de resultat som erhålls i projektet.

4. RESULTAT OCH ERFARENHETER

I vår resultatredovisning utgår vi från de uppsatta projektmålen och inleder med att redovisa dem var och en för att avslutningsvis göra en samlad bedömning kring hur projektet har levt upp till de uppsatta målen.

Upprätta en relevant bibliografi

En viktig del i att erbjuda Integrationsfondens projekt en vetenskaplig förankring har varit att ta fram en bibliografi som hjälper projekten att hitta relevant forskning. Bibliografien har distribuerats till fondens projekt och är också publicerad på SIK projektets hemsida.

Etablera samverkan mellan integrationsfondens olika projekt, vilket kan bidra till kunskapsöverföring mellan projekten

SIK projektet har under projektperioden arrangerat två projektledarträffar. Den första i december 2010 och den andra i augusti 2011. Till projektträffarna var samtliga pågående projekt inbjudna. Uppslutningen på träffarna var mycket god (alla projekt utom något enstaka har deltagit). Förutom dessa två träffar har SIK haft en nätverksträff med Tema Ungdomar i Uddevalla och ett seminarium kring Empowerment på TIA dagarna. SIK har också under projektperioden varit med och arrangerat Integrationsfondens årliga event tillsammans med ESF kontoret. Detta uppdrag var inte formulerat i projektplanen men vår bedömning är att det ändå föll inom ramen för SIK projektets verksamhet. Det SIK framförallt bidrog med var att samordna de projekt som skulle vara med och presentera sin verksamhet på Eventet.

Genom ett ökat kunskapsutbyte mellan projekten öka deltagarnas integrationsmöjligheter samt öka deltagarnas makt över integrationsprocessen

Målet att ett ökat kunskapsutbyte skulle öka deltagarnas integrationsmöjligheter är svårt att bedöma. Trots det har detta mål varit i fokus i vårt arbete och SIK har på olika sätt arbetat för att öka projektens medvetenhet kring målgruppens aktiva medverkan. I samtal med projekt och på nätträffar har ett återkommande tema varit hur en projektägare på ett bättre sätt skulle kunna tillvara ta målgruppens aktiva medverkan. Delaktighetsbegreppet har diskuterats liksom Empowerment. Projekten har också i sina direkta möten med varandra kunnat diskutera olika arbetsmetoder och genom att projekten visat ett så genuint intresse för denna fråga har det också skett ett lärande mellan projekten kring denna fråga.

Genom att ge ett processinriktat stöd till de enskilda projekten öka deras förutsättningar att bedriva projekt som bidrar till ökad integration

En viktig del i SIK projektet arbete har varit att erbjuda de enskilda projekten processtöd. Under projektåret blev vi medvetna om vikten av att kunna följa en process under en längre tid. Vi såg då att SIK projektets korta projektperiod på ett år innebar svårigheter att starta en process. En viktig lärdom är därav att när vi tänker processtöd är långsiktighet. Eftersom det under projektåret inledningsvis inte fanns så många pågående projekt så har vi vänt oss direkt till de enskilda projekten och utformat stöd utifrån deras behov. Vår bedömning är att flertalet av de projekt vi kommit i kontakt med har ställt sig positiva till att kunna få en dialog med en utomstående part.

Skapa förutsättningar för strategisk påverkan genom att clustra projekt efter målgrupper och arbetsmetoder och öka samverkan mellan projekten.

Detta mål har inledningsvis varit svårt för SIK projektet att genomföra dels på grund i förseningar i att få projektansökningar från ESF, dels för att det var så få projekt inledningsvis. Under projektets gång har dock arbetsformer och samarbetsarenor mellan projekten bildats vilket inneburit att projekt har börjat utbyta erfarenheter av varandra.

Bidra till nya metoder i arbetet för integration.

Skapa en kunskapsbas till nytta för framtida integrationsarbete samt strategiska överväganden kring ett sådant.

SIK projektet har inte ansökt om medel för Transnationellt arbete. Under projektperioden framkom dock en önskan från ESF att börja göra en inventering kring det transnationella arbetet. På grund av tidsbrist gjordes inte någon sådan inventering.

Som vi tidigare beskrivit så fann vi i SIK att större clustringseffekter inte kunde uppnås då det var för få projekt. Vi kom istället att inrikta oss på att skapa andra nätverksformer för projekten. Vi kom efter att ha gjort en inläsning av projekten att inbjuda dessa till vad vi kallade projektledarträff. Detta gjorde vi för att på det sättet skapa förutsättningar för möten och dialog mellan projekten. Det första mötet utgjorde även grund för SIK att skapa vidare träffar och besök hos projekten. Vi fann på detta första möte även en form och mönster för hur vi skulle hantera fortsatt samverkan och nätverksdialog. Det som kom att bli avgörande för fortsatt dialog och samverkan var att projekten efterfrågade kunskap. Den erfarenheten gjorde att vi förstod att ett av SIK-projektets ansvar var att föra fram kunskap kring integration för att sedan sprida vidare till projekten. En annan avgörande tanke blev även att skapa ett forum där projekten skulle kunna diskutera sina projekterfarenheter. Att projektledarskapet var ett ensamarbete blev även tydligt och SIK kom även där att spela en avgörande roll för att möta projektledarens efterfrågan på bollplank och inspiration. Ett sätt att möta detta var att hålla kontinuerlig kontakt med projekten samt att genom besök, projektträffar och inrättande av ett facebook forum institutionalisera våra mötesformer. Innehållet i våra projektmöten har även skapats utifrån vilka arbetsmetoder och inriktningar som varit rådande i projekten.

Vi har med detta skapat mötesformer där samverkan mellan oss och projekten och mellan projekt till projekt, detta utifrån projektens arbetsformer och behov

En bibliografi är framtagen och utskickad till projekten. den är även upplagd på SIK-projekts hemsida.

- I dagsläget har 20 projekt blivit besökta och där vi har intervjuat projektledare eller både projektledare och målgrupp. Vid 9 tillfällen har vi även besökt verksamhet eller tillfällen där projekten gett information om sin verksamhet. Vid 11 tillfällen har vi också gett direkt processtöd utifrån att vi både besökt, observerat och kunnat ge avgörande kunskap för att projekten ska komma vidare i processen.

Processtöd har handlat om, allt ifrån att ge kunskap till en projektledning till att hjälpa projekten med att påpeka vilka hinder de har. I ett fall så var SIK även behjälplig då det handlade om ett projekt i kris. Det vanligaste stödet har dock varit att stimulera god förståelse på projekten vilket ibland har handlat om något så enkelt att bekräfta en projektledare.

Vid något enskilt tillfälle har det även varit svårt att få projekt att samverka, och till och med ha kontakt med SIK eller andra pågående projekt. Detta hinder har vi vid minst ett tillfälle löst genom att vi har besökt projektet. Att besöka projekt som ställt sig utanför samverkan har varit framgångsrikt då dessa projekt snarast har anslutit sig till det övriga nätverket. Detta har därför blivit en prioriterad del av SIK:s ansträngningar för att uppnå god upplutning kring att samverka.

5. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

En svårighet i SIK projektet har varit att projektet till stora delar är beroende av andra aktörer. SIK är å ena sidan beroende av ESF kontorets administration och å andra sidan av projekten. Denna svårighet har på samma gång varit projektets möjlighet och ju längre fram på projektåret som vi kom desto bättre fungerande kanalerna.

En viktig lärdom under året är att 1 år är en för kort projekttid för ett projekt som SIK. Det tar tid att skapa relationer och vi har också funnit att en viktig del i ett framgångsrikt processtöd är tillit.

- **Att vi har kunnat erbjuda kanaler till vetenskaplig forskning kring integration, att sådana kanaler kommit tillstånd.**
- **Upprättande av clusterrelationer, att clusterrelationer har upprättats**
- **Skapande av positiva och kreativa lärmiljöer,**

I dessa kanske förenklade punkter döljer sig dock viktiga framgångskriterier. Det har från början varit viktigt för SIK-projektet att formera viktiga resultat i arbetet, både med tanke om projekten men även då det gäller målgruppen tredjelandsmedborgare.

Lärdomar och framtida slutsatser/kunskaper

FÖR INTEGRATION I PROJEKTFORM

- att projekt som arbetar med äldre institutioner så som organisationer och föreningsliv måste anamma föreningslivets strukturer för att om möjligt komma att se vilka hinder som finns på vägen till integration.
- Att vidareutveckla projektens samarbete med högskolor och universitet för att öka kunskaper kring integrationens problem och färdriktning.
- att målgruppens identitet är interreligiöst konstruerad, att projektkonstruktion, struktur och identitet tas i beräkning, både då det gäller framtida metod, projektorganisation och målbeskrivning.
- att integration som begrepp är ett hinder, att individuella och kollektiva relationer istället kan konstruera samverkan och gemenskap, detta som delmål till integration.
- att preventionstanken innehåller två sidor, det som ska skapas och det som ska skyddas. båda sidor är problematiska då det gäller integration. Detta då det ställs höga krav på projektsamverkan men även hur målgruppens delaktighet kan komma till stånd.

Underlag för redovisning av genomförda aktiviteter och deltagare

Tabell A är avsedd för beskrivning av sådana projektaktiviteter (utbildningar, transnationella utbyten etc.) för tredjelandsmedborgare som direkt riktats till/omfattat en avgränsad grupp av deltagare.

Tabell B är avsedd för översiktlig redovisning av "öppna" aktiviteter/tjänster (informationsmöten, rådgivning etc.) vilka i huvudsak haft tredjelandsmedborgare som målgrupp.

A. Aktivitet/delprojekt för avgränsad grupp av deltagare Intervjuer med tredjelandsmedborgare	Antal deltagare 72			En samlad beräkning av antalet personer som varit med i intervjuer. Vi kan inte specificera kön/projekt utifrån forskningsetiska hänsyn kring konfidentialitetskrav.
	TOT	<i>varav (exempel)</i>		

		Mä n	Kv	Mä n	Kv	Mä n	Kv	

<p>B. "Öppna" projektaktiviteter</p> <p>(se instruktionen)</p> <p>Beskriv kortfattat typ av aktivitet, syfte och målgrupp (ex: "dialogseminarier som inslag i lärarutbildning")</p>	<p>Antal deltagare (ca)</p>	<p>Kommentarer och förtydliganden</p> <p>(Ex: "Medverkande från 7 olika tillfällen. Sammanlagt 140 inbjudna varav 89 infann sig. Stor uppskattning från de flesta deltagare.")</p>

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska integrationsfonden